NEUVOSTON PÄÄTÖS,

tehty 25 päivänä tammikuuta 1999,

tutkimusta, teknologista kehittämistä ja esittelyä koskevasta erityisohjelmasta "Innovaation edistäminen ja pk-yritysten osallistumisen kannustaminen" (1998—2002)

(1999/172/EY)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 130 i artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen [1],

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon [2],

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon [3],

sekä katsoo, että

1) Euroopan parlamentti ja neuvosto ovat päätöksellään 182/1999/EY [4] hyväksyneet tutkimusta, teknologista kehittämistä ja esittelyä (jäljempänä 'TTK') koskevan Euroopan yhteisön viidennen puiteohjelman (jäljempänä 'viides puiteohjelma') vuosiksi 1998—2002; puiteohjelmassa esitetään innovaation edistämiseksi ja pk-yritysten osallistumisen kannustamiseksi toteutettavien toimien pääperiaatteet sekä tieteelliset ja teknologiset tavoitteet,

2) perustamissopimuksen 130 i artiklan 3 kohdassa määrätään, että puiteohjelma pannaan täytäntöön puiteohjelman kussakin toiminnassa kehitetyin erityisohjelmin ja että kussakin erityisohjelmassa täsmennetään yksityiskohtaiset säännöt ohjelman toteuttamiseksi, vahvistetaan ohjelman kesto ja määrätään tarpeellisiksi arvioiduista varoista,

3) Euroopan yhteisön neljännestä puiteohjelmasta tutkimusta, teknologista kehittämistä ja esittelyä koskevien toimien osalta (1994—1998) 26 päivänä huhtikuuta 1994 tehdyn Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 1110/94/EY [5] 4 artiklan 2 kohdan sekä neljännen puiteohjelman toteuttamista varten vahvistettuja erityisohjelmia koskevien neuvoston päätösten 4 artiklan 2 kohdan mukaisesti komissio on teettänyt ulkopuolisen arvioinnin ja toimittanut sen sekä sitä koskevat päätelmänsä ja huomionsa Euroopan parlamentille, neuvostolle, talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle,

4) perustamissopimuksen 130 j artiklan mukaisesti yritysten, tutkimuskeskusten ja korkeakoulujen osallistumista koskevista säännöistä sekä tutkimustuloksista saatujen tietojen levittämistä koskevista säännöistä (jäljempänä 'osallistumista ja tietojen levittämistä koskevat säännöt') 25 päivänä joulukuuta 1998 tehtyä neuvoston päätöstä 1999/65/EY [6] sovelletaan tähän erityisohjelmaan; kyseisissä säännöissä sallitaan yhteisen tutkimuskeskuksen osallistuminen tähän erityisohjelmaan kuuluviin epäsuoriin toimiin,

5) tätä ohjelmaa toteutettaessa voi osoittautua tarkoituksenmukaiseksi tehdä Euroopan talousalueesta tehtyyn sopimukseen tai assosiaatiosopimukseen perustuvan yhteistyön lisäksi kansainvälistä yhteistyötä kolmansien maiden tai kansainvälisten järjestöjen kanssa erityisesti perustamissopimuksen 130 m artiklan nojalla,

6) tiedeyhteisön, teollisuuden ja käyttäjien on tärkeää osallistua merkittävästi toiminnan määrittelyyn, ja tarvittaessa niiden olisi osallistuttava tämän ohjelman täytäntöönpanoon,

7) tämän ohjelman toimet on suunnattava innovaatioon muun muassa ensimmäisen innovaatiota

---

(1) EYVL C 260, 18.8.1998, s. 75.
(2) Lausunto annettu 15. joulukuuta 1998 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).
(3) EYVL C 407, 28.12.1998, s. 123.
(4) EYVL L 26, 1.2.1999, s. 1.
(5) EYVL L 126, 18.5.1994, s. 1, päätös sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna päätöksellä N:o 2535/97/EY (EYVL L 347, 18.12.1997, s. 1).
(6) EYVL L 26, 1.2.1999, s. 46.

koskevan toimintasuunnitelman tavoitteiden edistämiseksi,

8) pk-yrityksiä olisi erityisesti rohkaistava osallistumaan,

9) tämän ohjelman toteuttamisessa on otettava huomioon yhtäläisiä mahdollisuuksia koskeva yhteisön politiikka,

10) tehokkaalla ja avoimella hallinnolla ohjelmasta tulee tehokkaampi ja käyttäjäystävällisempi,

11) hallinnolliset kulut olisi sisällytettävä yhteisön talousarvioon avoimuutta edistävällä tavalla,

12) tämän ohjelman täytäntöönpanoa on syytä seurata, jotta ohjelmaa voitaisiin tarvittaessa mukauttaa tieteen ja tekniikan kehitykseen; on myös syytä teettää aikanaan riippumattomilla asiantuntijoilla arviointi ohjelman toteuttamisen etenemisestä, ja

13) tieteen ja tekniikan tutkimuskomiteaa on kuultu erityisohjelmien tieteellisestä ja teknisestä sisällöstä,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Hyväksytään viidennen puiteohjelman 3 artiklan 1 kohdan mukaisesti 25 päivän tammikuuta 1999 ja 31 päivän joulukuuta 2002 väliseksi ajaksi erityisohjelma "Innovaation edistäminen ja pk-yritysten osallistumisen kannustaminen" (jäljempänä 'erityisohjelma').

2 artikla

1. Erityisohjelman toteuttamista varten tarpeelliseksi arvioitu rahamäärä on viidennen puiteohjelman liitteen III mukaisesti 363 miljoonaa euroa, josta enintään 7,35 % varataan komission hallinnollisiin menoihin.

Tämän rahamäärän viitteellinen jakautuminen käy ilmi liitteestä I.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetusta rahamäärästä varataan

— 78 miljoonaa euroa kaudeksi 1998—1999

ja

— 285 miljoonaa euroa kaudeksi 2000—2002.

Neuvosto mukauttaa viimeksi mainittua määrää viidennen puiteohjelman 2 artiklan 1 kohdan c alakohdan toisessa luetelmakohdassa määritellyin edellytyksin viidennen puiteohjelman 2 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetussa tapauksessa. Erityisohjelmaa toteutettaessa ei ennen neuvoston päätöstä saa ylittää ensimmäisessä luetelmakohdassa säädettyä määrää.

3. Budjettivallan käyttäjä vahvistaa tässä päätöksessä asetettujen tieteellisten ja teknologisten tavoitteiden ja painopisteiden mukaisesti määrärahat kutakin varainhoitovuotta varten ottaen huomioon monivuotisten rahoitusnäkymien perusteella käytettävissä olevat varat.

3 artikla

1. Erityisohjelman pääperiaatteet, tieteelliset ja teknologiset tavoitteet ja painopisteet käyvät ilmi liitteestä II. Ne ovat yhdenmukaiset viidennen puiteohjelman liitteessä I esitettyjen periaatteiden ja kolmeen luokkaan jaettujen valintaperusteiden kanssa.

2. Toteutettavien TTK-toimien valintaan sovelletaan kyseisten periaatteiden ja perusteiden mukaisesti valintaperusteita, jotka on mainittu osallistumista ja tietojen levittämistä koskevien sääntöjen 10 artiklassa.

Lisäksi teollisuuden olisi osallistuttava yhteisesti rahoitettaviin teollisiin toimiin yleensä toiminnan luonteen ja tarkoituksen mukaisesti.

Ohjelman toteuttamisessa, mukaan lukien 5 artiklan 1 kohdassa määritelty työohjelma, noudatetaan kaikkia kyseisiä perusteita, vaikkakin niitä voidaan painottaa eri tavalla.

3. Erityisohjelmaan sovelletaan osallistumista ja tietojen levittämistä koskevia sääntöjä.

4. Yhteisön osallistumista puiteohjelman rahoitukseen koskevat yksityiskohtaiset säännöt määritetään viidennen puiteohjelman 4 artiklassa.

Erityisohjelman epäsuorat TTK-toimet määritellään viidennen puiteohjelman liitteissä II ja IV.

Ohjelman täytäntöönpanosäännöt annetaan tämän päätöksen liitteessä III.

4 artikla

Ottaen huomioon 3 artiklassa tarkoitetut perusteet sekä liitteessä II esitetyt tieteelliset ja teknologiset tavoitteet ja painopisteet komissio:

a) seuraa kulloinkin soveltuvalla riippumattomien ulkopuolisten asiantuntijoiden avustuksella erityisohjelman täytäntöönpanoa ja tekee tarvittaessa viidennen puiteohjelman 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti neuvostolle ehdotuksia erityisohjelman mukauttamiseksi; ja

b) teettää viidennen puiteohjelman 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun ulkopuolisen arvioinnin erityisohjelmaan kuuluvilla aloilla toteutettavista toimista.

5 artikla

1. Komissio laatii työohjelman, jossa määritellään:

a) yksityiskohtaisesti liitteessä II olevat tavoitteet ja TTK:n painopisteet;

b) erityisohjelman toteuttamisen viitteellinen aikataulu;

c) liitteessä III mainitut koordinointijärjestelyt; sekä

d) tarpeen mukaan valintaperusteet ja niiden soveltamista koskevat järjestelyt kutakin epäsuoraa TTK-tointa varten.

2. Työohjelmassa otetaan huomioon tiedeyhteisön, teollisuuden ja käyttäjien asiaan liittyvät edut. Epäsuorat TTK-toimet toteutetaan työohjelman perusteella osallistumista ja tietojen levittämistä koskevissa säännöissä annettujen menettelyjen mukaisesti.

3. Työohjelma päivitetään tarvittaessa, ja komissio antaa sen kaikkien asianomaisten osapuolten käyttöön käyttäjäystävällisessä muodossa, myös sähköisessä muodossa.

6 artikla

1. Komissio vastaa tämän erityisohjelman täytäntöönpanosta.

2. Seuraavien toimenpiteiden toteuttamiseen sovelletaan 7 artiklassa säädettyä menettelyä:

— 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun työohjelman laatiminen ja päivitys, myös ehdotuspyyntöjen sisällön osalta;

— rahoitettaviksi ehdotettujen TTK-toimien hyväksyminen mukaan lukien kolmansien maiden yksiköiden osallistuminen, kun tämän ohjelman mukainen yhteisön osuus on vähintään 0,3 miljoonaa euroa;

— viidennen puiteohjelman 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun ulkopuolisen arvioinnin toimeksiannon laatiminen;

— liitteessä I esitetyn rahamäärän viitteellisen jakautumisen mahdollinen tarkistus.

7 artikla

1. Komissiota avustaa ohjelmakomitea (jäljempänä ’komitea’), joka muodostuu jäsenvaltioiden edustajista ja jonka puheenjohtajana on komission edustaja.

2. Edellä 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa komission edustaja tekee komitealle ehdotuksen tarvittavista toimenpiteistä. Komitea antaa lausuntonsa edellä tarkoitetuista ehdotuksista toimenpiteiksi määräajassa, jonka puheenjohtaja voi asettaa asian kiireellisyyden mukaan. Lausunto annetaan perustamissopimuksen 148 artiklan 2 kohdassa niiden päätösten edellytykseksi määrätyllä enemmistöllä, jotka neuvosto tekee komission ehdotuksesta. Komiteaan kuuluvien jäsenvaltioiden edustajien äänet painotetaan mainitussa artiklassa määrätyllä tavalla. Puheenjohtaja ei osallistu äänestykseen.

3. a) Komissio päättää suunnitelluista toimenpiteistä, jos ne ovat komitean lausunnon mukaiset.

   b) Jos suunnitellut toimenpiteet eivät ole komitean lausunnon mukaisia tai lausuntoa ei ole annettu, komissio tekee viipymättä neuvostolle ehdotuksen tarvittavista toimenpiteistä. Neuvosto ratkaisee asian määräenemmistöllä.

   Jos neuvosto ei ole ratkaissut asiaa yhdeksän viikon määräajassa siitä, kun asia on tullut vireille neuvostossa, komissio tekee päätöksen ehdotetuista toimenpiteistä.

4. Komissio tiedottaa säännöllisesti komitealle erityisohjelman toteuttamisen yleisestä edistymisestä ja erityisesti kaikkien tästä ohjelmasta rahoitettujen TTK-toimien edistymisestä.

8 artikla

Komissio tiedottaa säännöllisesti viidennen puiteohjelman 5 artiklan 4 kohdan mukaisesti neuvostolle ja Euroopan parlamentille ohjelman toteuttamisen yleisestä edistymisestä, myös pk-yritysten osallistumisesta ja hallinnollisten menettelyjen yksinkertaistamisesta.

9 artikla

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 25 päivänä tammikuuta 1999.

Neuvoston puolesta

J. FISCHER

Puheenjohtaja

LIITE I

TARPEELLISEKSI ARVIOIDUN RAHAMÄÄRÄN VIITTEELLINEN JAKAUTUMINEN

(miljoonaa euroa)

Toimintatyyppi	Määrä
Innovaation edistäminen	119
Pk-yritysten osallistumisen kannustaminen	44
Yhdistetyt innovatiivisuutta ja pk-yrityksiä koskevat toimet	200
Yhteensä	363

LIITE II

PÄÄPERIAATTEET, TIETEELLISET JA TEKNOLOGISET TAVOITTEET JA PAINOPISTEALUEET

JOHDANTO

Innovatiivisuus vaikuttaa keskeisesti teollisuuden kilpailukykyyn, kestävään taloudelliseen ja sosiaaliseen kehitykseen ja työpaikkojen luomiseen. Kyseessä on monimutkainen ilmiö, jossa on mukana useita toimijoita (esimerkiksi yrityksiä, korkeakouluja, tutkimuskeskuksia ja rahoituslaitoksia). Se on myös merkittävä osa käyttäytymisekehitystä ja koko yhteiskunnan dynamiikkaa. Yritysten kilpailukyky on hyvin riippuvainen niiden innovaatiokyvystä: uusien tuotteiden ja palvelujen kehittämisen tuloksena kustannukset voidaan hallita ja kilpailuun vastata. Esimerkiksi tietotekniikan alalla 78 prosenttia tuloista saadaan tuotteista, jotka ovat olleet markkinoilla enintään kaksi vuotta. Näin ollen on välttämätöntä edistää innovatiivista toimintaa, innovatiivisten yritysten luominen mukaan lukien, sekä helpottaa tutkimustulosten levittämistä ja hyödyntämistä sekä tukea teknologian siirtoa. Euroopan yhteisön on hyödynnettävä entistä tehokkaammin tutkimustoimintaansa ja suurta luomiskapasiteettiaan, joka näykyy tietona ja taitotietona, jotta talouselämä ja yhteiskunta saisivat niistä täyden hyödyn. On välttämätöntä, että tutkimustoiminnan rinnalla on sitä ohjaamassa kunnianhimoinen innovaatiopolitiikka kaikilla aloilla yhteisössä sekä kansallisella ja alueellisella tasolla.

Pienet ja keskisuuret yritykset (pk-yritykset) ovat merkittäviä välittäjiä ja toimijoita innovaation alalla. Niillä on olennainen tehtävä Euroopan taloudessa ja niiden kehitys on välttämätöntä uusien toimialojen kehittymisen, yhteisön teollisuuden kilpailukyvyn, taloudellisen kasvun ja työllisyyden kannalta. Niillä on myös erityispiirteitä, jotka edellyttävät asianmukaista kannustusta ja seurantaa. Yhteisön toimin on tarvittaessa täydennettävä jäsenvaltioiden aloitteita, joilla helpotetaan mahdollisimman kansainvälisen uuden teknologian tuloa pk-yrityksiin, olivat ne sitten korkean teknologian pk-yrityksiä tai pk-yrityksiä, joiden on käytettävä muiden kehittämää teknologiaa, koska niillä on vain vähän tai ei lainkaan omaa tutkimuskapasiteettia.

Innovatiivisuuden edistäminen ja pk-yritysten kannustaminen osallistumaan liittyvät läheisesti toisiinsa, vaikka ne eivät aivan samaa asiaa tarkoitakaan. Tällä ohjelmalla pyritään sen vuoksi parhaaseen mahdolliseen tulokseen näiden kahden aihealueen osalta.

Ohjelman strateginen tavoite

Viidennen puiteohjelman liitteessä II (kolmas toimi) esitettyihin yleistavoitteisiin liittyen tämän ohjelman tavoitteena on edistää innovatiivisia toimia, jotka myötävaikuttavat ensimmäisen innovaatioita koskevan toimintasuunnitelman täytäntöönpanoon ja edistävät pk-yritysten aktiivisempaa osuutta viidennessä puiteohjelmassa sekä helpottavat ja edistävät niiden osallistumista siihen.

YHTEIYDET MUIHIN YHTEISÖN OHJELMIIN JA TOIMIIN

Tämän ohjelman mukaiset toimet eivät saa olla päällekkäisiä jäsenvaltioiden toimien kanssa. Niiden tarkoituksena on ohjata, täydentää ja tukea muiden erityisohjelmien puitteissa toteutettuja toimia ja soveltuvin osin yhteisön muita toimia. Muut ohjelmat edistävät aktiivisesti strategisten tavoitteiden toteutumista. Tällä ohjelmalla pyritään erityisesti edistämään ja yhteensovittamaan innovaatioihin ja pk-yrityksiin liittyviä toimia, erityisesti pk-politiikan mukaisesti.

Ohjelmassa keskitytään erityisesti sen erityistoimien yhteydessä kehitettyjen toimenpiteiden, välineiden ja osaamisen peursteella luomaan mekanismeja, joilla helpotetaan tulosten hyödyntämistä ja siirtoa, pk-yritysten osallistumista, tulosten arviointia ja tulosten hyödyntämisen jälkiarviointia niiden taloudellisten ja yhteiskunnallisten vaikutusten arvioimiseksi. Tämän ohjelman puitteissa toteutettava toi-

minta perustuu erityisesti aihepiirikohtaisissa ohjelmissa toimivien innovaatioyksiköiden toimintaan, jota se koordinoi innovointiin liittyvien näkökohtien sisällyttämiseksi ohjelmien toteuttamiseen.

INNOVATIIVISUUTTA JA PK-YRITYSTEN OSALLISTUMISTA KOSKEVA KOORDINOINTI

Tavoitteet

Tavoitteena on koordinoida ja tukea aihepiirikohtaisissa ohjelmissa tehtyä työtä, jotta innovointia ja pk-yrityksiä koskevia näkökohtia edistettäisiin ja jotta ne otettaisiin huomioon ohjelmien painopistealueita määritettäessä, työohjelmia laadittaessa sekä ohjelmien mukaisia toimia toteutettaessa, varmistaa innovointia ja pk-yrityksiä koskevien toimien yhdenmukaisuus ja niiden sovittaminen aihepiirikohtaisiin ohjelmiin sekä varmistaa nykyisten taitojen, kokemusten ja infrastruktuurien (mukaan lukien innovaatiokeskukset ja CRAFT-keskukset) monialainen käyttö tai niiden käyttö muissa ohjelmissa.

Toiminta innovaation alalla

Varsinainen työ ohjelman strategisten tavoitteiden toteuttamiseksi tehdään aihepiirikohtaisten ohjelmien puitteissa innovaatioyksiköiden aloitteesta siten, että otetaan huomioon tutkimusaiheiden erityispiirteet ja varmistetaan se, että tulosten hyödyntäminen ja niiden soveltamisympäristö vastaavat parhaalla mahdollisella tavalla toisiaan.

Ohjelman avulla varmistetaan innovaatioyksiköiden välinen synergia. Tässä ohjelmassa ja aihepiirikohtaisissa ohjelmissa määritellään innovaatioyksiköiden erityiset tehtävät, jotka myös toteutetaan näiden ohjelmien avulla. Erityisiin tehtäviin olisi kuuluttava:

— innovaatioon liittyvien toimien tukeminen, esimerkiksi teknologiansiirtohankkeiden seuranta ja esittelyhankkeiden käynnistäminen,

— tulosten hyödyntämistä ja siirtämistä tai innovoivien yritysten perustamista edistävien aihepiirikohtaisten verkkojen, toimien ja mekanismien hyödyntäminen, esim. siten, että helpotetaan yksityisen rahoituksen saantia,

— hankkeita ja niiden tuloksia koskevien arviointitutkimusten järjestäminen tulosten hyödyntämisen edistämiseksi erityisesti teknologista toteuttamista koskevan suunnitelman avulla,

— aihepiirikohtaisissa ohjelmissa toteutettuja teknologian siirtoja ja muita innovaatiotoimia koskevien seuranta- ja arviointitietojen antaminen.

Lisäksi ohjelma edistää yhdessä aihepiirikohtaisten ohjelmien kanssa sellaisten menetelmien ja mekanismien määrittämistä, jotka myötävaikuttavat näihin ohjelmiin kuuluvien tutkimushankkeiden tulosten parempaan hyödyntämiseen ja takaavat tutkimus- ja kehittämishankkeita ja niiden tuloksia koskevan tiedon levittämisen johdonmukaisesti ja tehokkaasti monialaisten verkostojen ja palveluinfrastruktuurien avulla (CORDIS, IRC).

Toimet pk-yritysten osallistumisen edistämiseksi

Ohjelman strategisen tavoitteen saavuttamiseksi on sovitettava yhteen toimet, joilla tuetaan pk-yritysten osallistumista aihepiirikohtaisissa ohjelmissa toteutettavaan TTK- ja esittelytoimintaan. Tällaisia toimia voisivat olla

— tutkimusyhteistyötä koskevat toimet, jotka mahdollistavat sen, että vähintään kolme toisistaan riippumatonta pk-yritystä vähintään kahdesta eri jäsenvaltiosta voivat yhdessä yrittää ratkaista samanlaisia teknologiaan liittyviä ongelmiaan itse tai antaa ne sellaisten ulkopuolisten oikeushenkilöiden, esim. teollisuusyritysten ratkaistaviksi, joilla on asianmukaiset resurssit tutkimusten tai teknologisen validoinnin toteuttamiseen,

— toimet, joiden tavoitteena on tukea ja kannustaa pk-yrityksiä osallistumaan tutkimusyhteistoiminta- ja tutkimusyhteistyöhankkeisiin (esim. "esiselvitysapurahojen" eli valmisteluvaiheessa myönnettävien avustusten avulla) ottaen huomioon, että pk-yritykset tarvisevat joustavan ja helppokäyttöisen tukijärjestelmän,

— aihepiirikohtaisisssa ohjelmissa toteutettuja pk-toimenpiteitä koskevien seuranta- ja arviointitietojen antaminen.

Nämä toimet, joiden tarkoituksena on edistää ja helpottaa pk-yritysten osallistumista TTK-toimintaan, liittyvät kaikkiin erityisohjelmien tavoitteisiin ja painopisteisiin.

Lisäksi ohjelma tukee aihepiirikohtaisiin ohjelmiin liittyvien tulosten levittämisen ja hyödyntämisen järjestämistä ja tehostamista tavoitteena mm. helpottaa pk-yritysten osallistumista avaintoimintokokonaisuuksiin kuuluviin validointi- ja esittelyhankkeisiin.

MONIALAISEEN OHJELMAAN KUULUVAT ERITYISTOIMET

Innovaatioiden edistäminen

Aihepiirikohtaisiin ohjelmiin kuuluvia toimia täydentävät erityistoimet edistävät osaltaan innovatiivisuuteen kannustavan ympäristön luomista yhteisössä ja sellaisten olosuhteiden luomista, joissa monet taloudelliset toimijat voivat hyötyä innovoinnista. Niillä varmistetaan tarvitaessa muualta kuin aihepiirikohtaisista ohjelmista saatujen tulosten ja teknologioiden ylikansallinen levittäminen ja hyödyntäminen.

i) *Yhteisön tutkimustoiminnan tulosten tehokkaampi hyödyntäminen*

Tavoite

Tavoitteena on tehostaa tutkimustulosten hyödyntämistä ja edistää täten toimien myönteisiä taloudellisia ja yhteiskunnallisia vaikutuksia puiteohjelman yleisten tavoitteiden mukaisesti.

Toimet

— Määritetään ja luodaan mekanismeja, jotka hankkeiden elinkaaren aikana voivat helpottaa hankittujen tietojen suojaamista, teknologian tai sen siirron ja saatujen tulosten hyödyntämistä sekä yksityisten rahoituskeinojen saatavuutta sen varmistamiseksi, että tuloksia hyödynnetään. Lisäksi tuetaan sellaisia organisaatiomuutoksia, jotka ovat omiaan edistämään innovaatiotoimintaa.

— Järjestetään tietojen ja hyvien toimintatapojen vaihto-ohjelmien kesken.

— Edistetään näiden mekanismien käyttöönottoa muissa ohjelmissa erityisesti innovaatioyksiköiden avulla.

ii) *Teknologian siirtoon sovellettavat uudet lähestymistavat*

Tavoite

Euroopan unionin innovaatiotoimien puuttellisuus johtuu suuressa määrin Euroopan innovaatiokulttuurin epäsuhtaisesta kehityksestä. Innovaatiokulttuuria voidaan kehittää tukemalla teknologiansiirtohankkeita ja kannustamalla kansainvälistä teknologian siirtoa koskeviin kokeiluihin.

Tavoitteena on kehittää, validoida ja toteuttaa tiedonsiirtomenetelmiä kokeilu- tai esittelyhankkeiden muodossa johdonmukaisesti aihepiirikohtaisten ohjelmien puitteissa toteutettavien toimien kanssa ja ottaen huomioon kunkin toiminta-alan ominaispiirteet.

Toimet

— Edistetään uuden teknologian käyttöönottoa ja analysoidaan tässä kehityksessä havaittuja teknisiä, taloudellisia, organisatorisia ja yhteiskunnallisia näkökohtia.

— Edistetään teknologian siirroin ja validointihankkein muualta kuin aihepiirikohtaisista ohjelmista peräisin olevien tulosten levittämistä ja hyödyntämistä valtioiden välillä.

Tällaisella toiminnalla voi olla kansainvälinen ulottuvuus (kansainvälisellä tasolla yhteistyössä muiden yhteisön aloitteiden kanssa toteutettava teknologian siirtoa koskeva kokeilu) ja niiden tavoitteena voi olla uusien teknologian siirron muotojen löytäminen.

iii) *Tutkimukset ja hyvät toimintatavat*

Tavoitteet

Jotta yhteisö voisi paikata innovaatiovajetta, sen on tunnistettava innovointiin liittyvät hyvät toimintatavat, analysoitava niitä ja edistettävä niiden käyttöä.

Tavoitteena on yhteisen viitekehyksen puitteissa analysoida ja verrata innovaatiosuorituksia ja -politiikkoja, edistää hyvien toimintatapojen yhtenäistämistä, vaihtoa, levittämistä ja käyttöä.

Toimet

— Kerätään ja päivitetään säännöllisesti innovaatiopolitiikkoja, -käytäntöjä ja -suorituksia koskevia tietoja (keskittyen erityisesti rahoitukseen, innovaatioyritysten perustamiseen ja kehittämiseen, teknologian suojaamiseen ja siirtoon). Tehdään edellisen pohjalta yhteenveto Euroopan innovaatioita koskevan toimintasuunnitelman mukaisista innovaatiosuuntauksista ja laaditaan sen perusteella asianmukaisia julkaisuja.

— Tuetaan hyviä innovaatioon liittyviä toimintatapoja (muun muassa rahoituksessa, innovaatioyritysten perustamisessa ja kehittämisessä, teknologian suojaamisessa ja siirrossa, ja myös alueellisella tasolla), koulutusohjelmien suunnittelu mukaan lukien.

Pk-yritysten kannustaminen osallistumaan

i) *Yhteinen yhteyspiste*

Tavoitteet

Tavoitteena on helpottaa pk-yritysten osallistumista yhteisön ohjelmiin pk-yritysten käyttöön annettavan ylimääräisen kanavan kautta. Tämä olisi järjestelmään lisättävä yksi ainoa kaikille ohjelmille yhteinen yhteyspiste, joka tukeutuu jo perustettuihin tukiverkkoihin, kuten jäsenvaltioissa sijaitsevat innovaatiokeskukset ja kansalliset CRAFT-keskukset.

Toimet

Rakenteiden luominen pk-yritysten yhteisön ohjelmiin osallistumisen tukemiseksi huolehtimalla siitä, että pk-yritykset:

— saadaan tietoisiksi yhteisön TTK-toiminnan merkityksestä ja voivat tehdä tarpeensa tunnetuksi,

— voivat saada tietoa ohjelmista ja päästä osallisiksi ehdotusten laatimiseen annettavasta tuesta (mukaan lukien yhteenliittymien perustamiseen annettava tuki ja pk-yritysten auttaminen ehdotusten toimittamisessa niihin parhaiten soveltuviin ohjelmiin),

— voivat tehdä milloin tahansa avoimen ehdotuspyynnön voimassaoloaikana ehdotuksia, joiden kautta ne voivat hyötyä erityisesti niille suunnatuista toimenpiteistä, kuten esiselvitysapurahoista tai tutkimusyhteistyöstä (CRAFT),

— voivat saada hakemuksiaan koskevaa jäsenneltyä ja nopeaa palautetta.

ii) *Yhteiset tuki- ja apuvälineet*

Tavoite

Tavoitteena on pk-yritysten osallistumisedellytysten yksinkertaistaminen ja yhdenmukaistaminen yhteisen yhteyspisteen vaikutusten täydentämiseksi ja tehostamiseksi hyödyntäen mahdollisimman tehokkaasti kyseiseen tarkoitukseen parhaiten soveltuvia sähköisiä välineitä: sähköisiä tietopaketteja, sähköistä ehdotusten lähettämistä, sähköistä neuvontaa, erikoistuneita sisäisiä tietoverkkoja, jne.

Toimet

— Kehitetään yhteisiä sopimus- ja tiedonhallintavälineitä.

— Tarjotaan pk-yrityksille tukea paikallisen ja alueellisen sekä aihepiirikohtaisten ohjelmien yhteydessä annettavan tuen täydennykseksi, kuten hankkeiden koordinaattoreille ja välittäjille tarkoitettujen koulutusseminaarien järjestäminen tutkimussopimusten hallinnoinnista, hankkeiden koordinoinnista ja seurannasta tai muista pk-yrityksiä yleisesti kiinnostavista aiheista.

iii) *Taloudellinen ja tekninen tietämys*

Tavoitteet

Tavoitteena on auttaa pk-yrityksiä tunnistamaan tarpeensa ja ennakoimaan tekniikan kehityssuuntauksia sekä toimittaa tietoja ja analyysejä, joiden avulla ne voivat täyttää tunnistetut tarpeensa, ja ohjata pk-yrityksiä käyttämään erityisesti sellaisia yhteisön tarjoamia välineitä, joista on apua siinä.

Toimet

— Hankitaan markkinasuuntauksia ja tekniikan nykytilannetta koskevia tietoja käytössä olevista lähteistä (esimerkiksi tavarantoimittajien, käyttäjien, pk-yritysten ja suurten yritysten yhteisissä seminaareissa).

— Saatetaan edellä mainitut tiedot pk-yritysten käyttöön olemassa olevien tietoverkkojen ja tietopalvelujen välityksellä, Internetissä olevat palvelut mukaan lukien.

Innovaatioon ja pk-yrityksiin liittyvät yhteiset toimet

i) *Eurooppalainen tukiverkko tutkimuksen, teknologian siirron ja innovatiivisuuden edistämiseksi*

Tavoitteet

Ohjelman tarkoituksena on yhteisön tutkimus- ja innovaatiotoimintaa koskevien tieto- ja apuverkkojen järkiperäistäminen ja yhteensovittaminen tehokkaiden kokonaispuitteiden luomiseksi tiedotukselle, tuelle, yhteistyölle ja innovatiivisuuden edistämiselle erityisesti pk-yrityksiä varten, hyödyntäen mahdollisimman tehokkaasti erityisesti innovaatiokeskusten ja CRAFT-keskusten nykyisiä verkkoja.

Tavoitteena on myös parantaa yritysten edellytyksiä omaksua teknologiaa, jolla voidaan parantaa niiden innovatiivisuutta, edistää kansainvälistä teknologian siirtoa teknologian alkuperästä riippumatta, edistää yhteisön tutkimustulosten levittämistä ja hyödyntämistä sekä antaa tietoa ja apua niille, jotka voisivat todennäköisesti osallistua näihin tutkimustoimiin.

Toimet

— edistetään teknologian siirtoa sen mukaan, mitkä ovat paikallisten taloudellisten, teollisten ja yhteiskunnallisten rakenteiden tarpeet,

— luodaan yhteistyökeinoja ja ylikansallisia kumppanuuksia yritysten välillä,

— tuetaan yhteisön tutkimustoimien tulosten levittämistä ja hyödyntämistä esimerkiksi ”teknologiatapahtumien” avulla,

— edistetään innovatiivisuutta kokeiluverkkojen ja -palvelujen avulla,

— ohjataan yritysten osallistumista ohjelmiin ja autetaan niitä ylikansallisten hankkeiden määrittelyssä.

ii) *Sähköiset tietopalvelut ja muut levittämistavat*

Tavoitteet

Tavoitteena on yhteisen tietopalvelun puitteissa koota yhteen kaikki sellaiset tiedot ja edistää kaikkien sellaisten tietojen levittämistä, joiden avulla voidaan edistää tutkimusta ja innovointia koskevien toimien, niiden toteuttamistapojen ja tulosten tunnetuksi tekemistä niiden hyödyntämisen edistämiseksi, tiedottaa yleisölle, työmarkkinaosapuolet mukaan lukien, innovaatiopolitiikkojen sosiaalis-taloudellisista vaikutuksista ja rohkaista keskustelua näihin politiikkoihin liittyvistä kysymyksistä yksilöiden tarpeet huomioon ottaen.

Toimet

— Vahvistetaan yhteisön CORDIS-tietopalvelua järjestämällä uudelleen tietojen keräämisessä ja levittämisessä käytettävät mekanismit, mukaan lukien yhteisen standardin käyttö hankkeita ja tuloksia koskevien tietojen keräämisessä, parantamalla käyttömukavuutta (monikielisyys, käyttöliittymä ja muissa yhteyksissä hyödynnettäviksi soveltuvien tietojen määrittely), mukauttamalla sisältöä pk-yritysten ja niiden tukiverkkojen tarpeisiin ja kehittämällä yksilöllisiä työkaluja.

— Laajennetaan mahdollisesti koekäytössä olevaa ERGO-järjestelmää (*European Reserach Gateway On-line*) luomalla yhteys CORDIS-tietopalvelun ja kansallisten tieteellisen ja teknisen tiedon lähteiden välille.

iii) *Teollis- ja tekijänoikeudet*

Tavoitteet

Tavoitteena on tietoja koskevien suojajärjestelmien käytön edistäminen ensisijaisesti tiedotustoimien ja tarvittaessa kokeilunhankkeiden avulla tehokkaan suojan aikaansaamiseksi tai tietojen keräämiseksi (muun muassa tutkimustulokset, markkinoiden kehitys ja teollisten liittoutumien etsiminen) ja eri teollis- ja tekijänoikeuksia koskevien tietojen saannin helpottaminen. Lisäksi tavoitteena on yhteisön (YTK:n) hallussa olevien tietojen suojaaminen ja avun antaminen puiteohjelmaan osallistuville.

Toimet

— Edistetään sellaisen tietojärjestelmän kehittämistä, jonka avulla voidaan päästä erilaisiin patentteja, muita teollis- ja tekijänoikeuksia, voimassa olevaa lainsäädäntöä ja sen tulkintaa koskeviin tietolähteisiin.

— Perustetaan neuvontapiste yhteisön ohjelmiin osallistujia varten.

— Toteutetaan yhteisölle kuuluvien tutkimustulosten suojaamiseen ja käyttöön liittyviä toimia yhdessä YTK:n kanssa.

— Toteutetaan kokeilutoimintaa, jolla kannustetaan nykyisiä tai mahdollisia osallistujia hyödyntämään patenttijärjestelmää, yhteistyössä Euroopan patenttiviraston ja kansallisten patenttivirastojen kanssa.

iv) *Yksityisen rahoituksen saaminen innovaatiotoimintaan*

Tavoitteet

Tavoitteena on antaa pk-yrityksille, erityisesti yhteisön tutkimustoimiin osallistuville pk-yrityksille tai niiden tuloksia hyödyntäville yrityksille, tietoa ja neuvontaa innovointitoiminnan yksityisen rahoituksen saantimahdollisuuksista (rahoitusmarkkinat, riskipääoma) ja edistää rahoitus-, tutkimus- ja teollisuuspiirien välistä yhteistyötä.

Toimet

— Peurstetaan tiedotus- ja avustuspalvelu yksityisten rahoituslähteiden löytämisen helpottamiseksi.

— Toteutetaan aihepiirikohtaisten ohjelmien puitteissa tai innovaation tukiverkkojen avulla tilapäisiä tiedotus-, kannustus- ja koulutustoimia, erityisesti riskinhallinnassa, ja järjestetään ylikansallisia yrittäjät, tutkijat ja rahoitusalan toimijat kokoavia sijoitusfoorumeja mukaan lukien LIFT-toimet (*Links to Innovation Financing for Technology*).

— Vaihdetaan kokemuksia asianomaisten toimijoiden kanssa eri jäsenvaltioissa, Euroopan sijoitusrahastossa (EIF) ja muissa rahoituslaitoksissa ja luodaan sellaisia ylikansallisia verkkoja, jotka yhdistävät yksityiset ja julkiset toimijat käytännön hankkeiden ympärille sekä toteutetaan kokeiluhankkeita uusien lähetymistapojen kokeilemiseksi (esimerkiksi teknologian arvioiminen, paikallisen pääoman käyttöön ottaminen, suoritusten vertaileva arviointi; näissä kokeilutoimissa ei anneta rahoitustukea yrityksille eikä luoda kilpailevia rahoitusvälineitä).

— Helpotetaan yhteyksien luomista rahoituslaitoksiin yhteisön tutkimustulosten hyödyntämiseksi.

v) *Innovatiivisten yritysten perustamista ja kehittämistä helpottavat mekanismit*

Tavoitteet

Tavoitteena on kokeilutoimien puitteissa ja Amsterdamin Eurooppa-neuvoston antamien suuntaviivojen mukaisesti analysoida, määritellä ja vahvistaa uusia tapoja tukea innovatiivisten yritysten perustamista ja kehittämistä ja rohkaista yksityistä sijoittamista (erityisesti riskipääomaa) [1] innovatiivisiin yrityksiin. Näissä kokeilutoimissa ei anneta rahoitustukea yrityksille eikä luoda kilpailevia rahoitusvälineitä.

Toimet

— Tutkitaan ja analysoidaan innovaatioiden yksityisen rahoituksen esteitä ja toimenpiteitä innovatiivisten yritysten perustamiselle ja kehittämiselle suotuisan ympäristön luomiseksi.

— Ohjataan yksityistä rahoitusta innovatiivisiin huipputeknologian hankkeisiin niiden valmisteluvaiheessa sekä hyvän kasvupotentiaalin omaaviin yrityksiin, erityisesti sellaisten aloitteiden kautta, jotka perustuvat I-TEC -kokeiluhankkeen (*Innovation an Equity Capital*) aikana kertyneisiin kokemuksiin. Tämä toteutetaan yhteistyössä Euroopan sijoitusrahston (EIF), Euroopan investointipankin (EIP) ja muiden rahoitusalan toimijoiden kanssa.

— Avustetaan rahastojen (erityisesti riskipääomarahastojen) hoitajia, jotta ne kykenisivät jatkossakin arvioimaan ja hallinnoimaan tällaisia hankkeita.

---

[1] Komission tiedonanto ”Riskipääoma: Avain työpaikkojen luomiseen Euroopan unionissa” , SEC(98) 552 lopullinen.

LIITE III

OHJELMAN TOTEUTTAMISTA KOSKEVAT ERITYISET SÄÄNNÖT

Erityisohjelma toteutetaan viidennen puiteohjelman liitteiden II ja IV mukaisilla epäsuorilla TTK-toimilla. Lisäksi sovelletaan seuraavia tätä ohjelmaa koskevia erityisiä sääntöjä:

1. **Liitännäistoimenpiteet**

Liitännäistoimenpiteitä ovat erityisesti

— erityisohjelmaa tukevat tutkimukset, mukaan lukien tulevan toiminnan valmistelu ja innovaatiotoiminnan tulostaulun laatiminen,

— tiedonvaihto, konferenssi, seminaarit, työryhmät sekä ohjelmiin kuuluvien toimien aihealueisiin liittyvät tieteelliset ja tekniset kokoukset,

— tietosuojaa vahvistavat ja yksityisen rahoituksen saantia helpottavat järjestelyt,

— ulkopuolisen asiantuntemuksen hyödyntäminen, mukaan lukien tieteellisten tietokantojen käyttö, erityisesti viidennen puiteohjelman 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun erityisohjelman toteuttamisvaiheen seurantaan, viidennen puiteohjelman 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun ulkopuoliseen arviointiin, epäsuorien TTK-toimien arviointiin ja niiden toteuttamisen seurantaan,

— levitys-, tiedotus- ja tiedonvälitystoimet, mukaan lukien tieteelliset julkaisut, sekä tulosten hyödyntämiseen ja teknologian siirtoon liittyvät toimet,

— erityisohjelmiin kuuluviin TTK-toimiin liittyvä koulutustoiminta, lukuun ottamatta Marie Curie -apurahoja,

— tutkimusalan toimijoille, pk-yritykset mukaan lukien, suunnattaville tiedotus- ja tukitoimille annettava tuki,

— ulkopuolisen kapasiteetin käyttö sellaisten palvelujen ja verkkojen perustamiseksi ja käyttömahdollisuuksien luomiseksi, joilla tiedotetaan tutkimuksesta ja innovaatioista ja joilla tuetaan ja edistetään niitä.

2. **Kokeilutoimet**

Kokeilutoimet toteutetaan tämän päätöksen liitteessä II tarkoitetuilla aloilla. Niiden tarkoituksena on kokeilla uusia toimenpiteitä, jotka luonteensa, yhteytensä tai kattamiensa toimijaryhmien vuoksi edellyttävät erityisiä täytäntöönpanojärjestelyjä. Osallistumista ja tulosten levittämistä koskevien sääntöjen 9 artiklan 3 kohdan mukaisesti järjestelyt voivat poiketa TTK-toimiin yleisesti sovellettavista menettelyistä, jos niissä määrätään arviointi- ja valintamenettelyistä, joissa noudatetaan yhdenmukaisen kohtelun ja avoimuuden periaatteita.

3. **Koordinointijärjestelyt**

Komissio huolehtii siitä, että ohjelmaan kuuluvat epäsuorat TTK-toimet täydentävät toisiaan, erityisesti ryhmittämällä ne yhteisen tavoitteen ympärille, sekä siitä, että päällekkäinen työ vältetään, ottaen kuitenkin huomioon TTK-toimien ehdottajien oikeutetut etunäkökohdat.

Komissio myös varmistaa mahdollisuuksien mukaan, että erityisohjelmassa toteutettavat toimet koordinoidaan niiden toimien kanssa, jotka toteutetaan

— muissa viidennen puiteohjelman toteuttamista koskevissa erityisohjelmissa,

— tutkimus- ja koulutusohjelmissa, joilla pannaan täytäntöön tutkimus- ja koulutustoimintaa koskevasta Euroopan atomienergiayhteisön (Euratom) viidennestä puiteohjelmasta (1998—2002) 22 päivänä joulukuuta 1998 tehty neuvoston päätös 1999/64/Euratom [1],

— muissa eurooppalaisissa tutkimusohjelmissa kuten Eurekassa ja COSTissa,

— muiden tutkimukseen liittyvien yhteisön välineiden puitteissa.

Koordinointi toteutetaan

i) yksilöimällä yhteiset aihealueet tai avainalueet, mikä johtaa erityisesti

   — tietojenvaihtoon,

   — yhteisesti päätettyjen hankkeiden toteuttamiseen, mikä merkitsee erityisesti sitä, että yksi niistä menettelyistä, joita tarkoitetaan osallistumista ja tulosten levittämistä koskevien sääntöjen 9 artiklassa, toteutetaan yhteisesti,

   — kyseisten hankkeiden toteuttamisesta saatujen kokemusten tarkasteluun sekä hankkeiden taloudellisten ja sosiaalisten vaikutusten arviointiin, ja

ii) jakamalla epäsuoria TTK-toimia koskevat ehdotukset uudelleen erityisohjelmien välillä tai erityisohjelman ja tutkimus- ja koulutusohjelman välillä.

---

[1] EYVL L 26, 1.2.1998, s. 34.